

[Johan Poulsen.]

forud. Den teori kan måske anvendes på et får, en kalv, en so eller et andet landpattedyr, men torsken har som bekendt hale og finner, og man har ingen som helst garanti for, at netop de samme torsk kommer igen næste år.

En færing, der har haft lejlighed til at følge vore fiskere i deres ca. 35-årige kamp for at fravriste Grønlandshavet dets rigdomme, kan med sandhed bevidne, at det har været en heroisk kamp. Men samtidig med, at en følelse af glæde og stolthed gennemrisler én ved tanken herom, kan man ikke undgå at blive forstemt ved tanken om alle de vanskeligheder, skjulte og åbenbare, de har haft at kæmpe med. I de første år under så vanskelige forhold, at de næppe kan tænkes vanskeligere: i gamle kuttere, tit uden hjælpemotor, kun med sejlføring, tilbagelagde de de ca. 2 000 sømil til Vestgrønlands fiskebanker. Uden brugbare søkort kom de til en af verdens mest ugæstmilde kyster, der lå hen i bælgmørke uden så meget som ét fyr til vejledning. Alt måtte ske pr. intuition. Men nøden drev dem, de havde intet valg. Hvis de så var blevet mødt med almindelig sund sans af myndighederne, når de en enkelt gang søgte land enten for at forsyne sig med frisk vand eller for at søge lægehjælp — men det var så langtfra. Det skal dog også siges, at der fandtes enkelte glædelige undtagelser.

I parentes kan jeg oplyse, at vore fiskere stadig savner brugbare søkort; medens i hvert fald Grønlands landsråd er i besiddelse af store og gode specialkort over Grønlands vestkyst, hvilket blev konstateret af medlemmerne af den færøske delegation under forhandlingerne i sommer, og også nordmændene har gode specialkort over Grønlands østkyst — således fik føreren af et af de færøske fartøjer, der har fisket ved Østgrønland i sommer et sådant specialkort fra lederen af det norske havforskningskib — har det hidtil trods de ivrigste bestræbelser ikke været muligt for vore fiskere at få fat i brugbare kort til besejling af kysten. Skal vore fiskerkuttere have forbindelse med land, har det været en hovedregel, at man i sådanne tilfælde må søge land under ugunstige vejromstændigheder med høj sø, sådan at brodden af undervandsgrunde og skær kan tjene som afvi-

sertegn for, hvor de ikke må komme. Det vil sige, at sejladser af kysten stadig er en chancesejladser og derfor i overvejende grad klares pr. intuition. Jeg vil derfor her benytte lejligheden til indtrængende at henstille til rette vedkommende, at der findes udveje for, at vore fiskere forsynes med brugbare kort såvel over Grønlands vest- som østkyst.

I monopolhandelstiden — altså medens Grønland havde status som koloni, for monopolhandelen florerer jo stadig — var Grønland omgivet af en ismur mindst lige så utilnærmelig som selve indlandsisen, når talen var om fremme af eventuelle færøske ønsker. Vi søgte i flere år som danske statsborgere om adgang til enkelte havne deroppe. Svaret var nej. Det, der endelig skete, var, at Færingehavn blev erklæret for international havn. Færinges skulle ikke have andre rettigheder deroppe end portugisere, spanioler, nordmænd og islændinge. Norske, islandske og eventuelt andre nationers fartøjer har i de senere år fisket ved Grønlands østkyst, hvor de skal have opnået god fangst. Der har fra danske eller grønlandske myndigheders side mig bekendt ikke hævet sig så meget som én røst mod dette fiskeri. I juni-juli dette år blev en færøsk ekspedition udrustet til fiskeri ved Østgrønland, og man søgte om myndighedernes tilladelse hertil. Svaret lod længe vente på sig, så længe, at man stod i fare for at gå glip af den første del af sæsonen. Men endelig var det lykkedes myndighederne at finde frem til en plakat af 1924, i henhold til hvilken en strækning på 540 sømil af kysten strækkende sig fra et punkt ca. midt mellem Angmagssalik og Scoresbysund i nord og sydefter var forbudt område. Her var et færøsk initiativ, det gjaldt om at bekæmpe i starten; nordmændene og islændingene måtte godt fiske uden tilladelse, men lige så snart færingerne ansøgte om tilladelse hos de lovlige myndigheder, kom vanskelighederne.

På et vist tidspunkt, da et færøsk fiskerfartøj anløb Angmagssalik, blev der på autorativ måde udfoldet en betydelig aktivitet for at få det pågældende fartøj idømt bøde for ulovligt fiskeri, men dette blev opgivet, vistnok fordi de af myndighederne opgavne 540 sømil som afgrænsning for et område, der var forbeholdt grønlænderne